

การจัดการโซ่อุปทาน ความสามารถด้านนวัตกรรม และองค์การแห่งการเรียนรู้ ที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์การผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย

Supply Chain Management, Innovation Capability and Learning Organization Affecting Organization Performance of Thai Auto Parts Industry

แววมยุรา คำสุข¹ ปรียา เตียงธวัช¹ กาญจนา ทวีนันท์² มนตรี ธรรมพัฒนากุล²
และสัญญา ยิ้มศิริ*

¹คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

18/18 ถ.บางนา-ตราด ต.บางโหลง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

²คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พิชญโลก

52 หมู่ 7 ต.บ้านกร่าง อ.เมือง จ.พิจญโลก 65000

³คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ. ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

*E-mail : syimsiri@eng.buu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์การผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย จำนวน 343 คน สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ผลการศึกษพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์การผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์สูงสุดคือการจัดการโซ่อุปทาน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.08) ความสามารถด้านนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.05) และองค์การแห่งการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.98) ตามลำดับที่ระดับนัยสำคัญ .05 และระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยสามารถอธิบายความผันแปรของผลการดำเนินงานขององค์การผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ได้ ร้อยละ 53.6

คำสำคัญ : การจัดการโซ่อุปทาน ความสามารถด้านนวัตกรรม องค์การแห่งการเรียนรู้ และผลการดำเนินงานขององค์การ

Abstract

The research purpose was studied factor that affect to Organization Performance of Thai Auto Parts Industry. Research was quantitative research and questionnaires were constructed to be a tool to measure concept definition and data were collected from 343 people. The data was analyzed by multiple regression analysis. The study found that factors high positively affecting to Organization Performance of Thai Auto Parts Industry were Supply Chain management ($\bar{X} = 4.08$) Innovation Capability ($\bar{X} = 4.05$) and Learning Organization ($\bar{X} = 3.98$), the significance level .05. The relationship of factors could explain the variation of customer satisfaction to 53.6 percent ($R^2 = .536$).

Keyword : Supply Chain Management, Learning Organization, Innovation Capability, Organization Performance

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2557 รัฐบาลมีการส่งเสริมรถยนต์อีโคคาร์ทำให้อุตสาหกรรมยานยนต์ไทยมีการพัฒนาในเรื่องการประหยัดพลังงาน ดังนั้นบริษัทผู้ผลิตจึงมีการวางแผนเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการพัฒนารถยนต์ที่เป็นมิตรกับ โดยในปี พ.ศ. 2559 ยอดการผลิตรถยนต์ 1,944,417 คัน และรถจักรยานยนต์ จำนวน 1,820,358 คัน (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ยอดการผลิตอุตสาหกรรมยานยนต์ประเทศไทยปี 2559 (คัน)

	ยอดผลิตรวม	ภายในประเทศ	ส่งออก
รถยนต์	1,944,417	768,788	1,188,515
รถจักรยานยนต์	1,820,358	1,738,231	924,917

ที่มา สถาบันยานยนต์ (2559)

ดังนั้นในอนาคตการผลิตรถยนต์ในประเทศยังคงมีทิศทางที่เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ภาครัฐได้มีการกำหนดทิศทางและแนวทางผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตยานยนต์ของเอเชีย โดยความร่วมมือของภาคเอกชนเป็นแรงผลักดันที่สำคัญในการสนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยให้มีการเติบโตได้อย่างยั่งยืน (แผนแม่บทอุตสาหกรรมยานยนต์ ปี พ.ศ.

2555-2559) การพัฒนานวัตกรรมซึ่งเกิดจากการนำความรู้ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กับความสามารถทางด้านการบริหารจัดการจะทำให้องค์กรสามารถสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน (สมยศ พุสสวัสดิ์, 2555) เมื่อองค์กรมีการมุ่งเน้นแนวทางการตลาด การวางแผนทางองค์กรแห่งเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรมส่งผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินงานธุรกิจขององค์กร (Rahab, 2012) และ Cheung, Myers & Mentzer (2010) แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้ ความเชี่ยวชาญ และการจัดการโซ่อุปทานที่ดีนำไปสู่ประโยชน์ต่างๆ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน และการสร้างความรู้ นอกจากนี้ Rummasint, N. et al. (2014) ได้ศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อการจัดการนวัตกรรมของบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ สำหรับงานวิจัยอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศไทย อินเดียประกอบด้วยผู้ผลิตรายหนึ่งและผู้ผลิตส่วนประกอบชิ้นส่วนยานยนต์สามารถเติบโตอย่างมั่นคงและสามารถสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันได้ซึ่งต้องมีการสร้างสรรค์นวัตกรรม สร้างความร่วมมือและเครือข่ายการจัดการ การพัฒนาบทบาทความเป็นผู้นำส่งผลกระทบต่อโซ่อุปทานทำให้เกิดประสิทธิผลในการดำเนินงานนวัตกรรมและนวัตกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานขององค์กร (Souresh Bhattacharya, 2014) จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญนำไปสู่การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโซ่อุปทานตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำทำให้สามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ของประเทศไทยและนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain Management)

Vichai Jirathiyut (2015) กล่าวว่า การจัดการโซ่อุปทานนั้นเป็นการนำกลยุทธ์ วิธีการ แนวปฏิบัติ หรือทฤษฎี มาประยุกต์ใช้ในการจัดการ การส่งต่อ วัตถุดิบ สินค้า หรือบริการจากหน่วยหนึ่งในโซ่อุปทาน (Supply Chain) ไปยังอีกหน่วยหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีต้นทุนรวมในโซ่อุปทานต่ำที่สุด และได้รับวัตถุดิบ สินค้า หรือการบริการตามเวลาที่ต้องการ พร้อมกันนี้ ยังมีการสร้างความร่วมมือกันในการแบ่งปันข้อมูล ข่าวสาร นำไปสู่การได้รับผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่ายด้วย (ธนิตย์

โสรัตน์. 2550) ดังนั้นการจัดการห่วงโซ่อุปทานจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและการสร้างสรรค์นวัตกรรม ความร่วมมือและเครือข่ายการจัดการ และการพัฒนาบทบาทความเป็นผู้นำ จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานและเป็นกลยุทธ์สำหรับการเอาชนะความท้าทาย ทั้งนี้ คำนาย อภิปรัชญาสกุล (2559) ได้อธิบายถึง การบูรณาการซัพพลายเชนจะประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) การจัดหา จะกำหนดสถานที่ วิธีการที่จะจัดซื้อจัดหาสินค้า วัตถุดิบ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐาน อาคาร สถานที่ พื้นที่ โดยจะเกี่ยวกับการนำเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดการ
- 2) การผลิต จะกำหนดวิธีการผลิตเพื่อให้สามารถส่งมอบลูกค้าตามความต้องการโดยมีภาวะของต้นทุนที่มีประสิทธิผลหรือต้นทุนพอสมควร
- 3) การกระจายสินค้า การจัดการสินค้าคงคลังเพื่อสร้างความมั่นใจในระดับการให้บริการแก่ลูกค้า ภายใต้งบประมาณที่ยอมรับได้ และวิธีการที่ต้องตอบสนองความต้องการกระจายสินค้าของลูกค้า

ความสามารถด้านนวัตกรรม (Innovation Capability)

ความได้เปรียบในการแข่งขันที่สามารถเคลื่อนที่ได้ด้วยนวัตกรรมเพื่อรักษาผลกำไรและส่วนแบ่งทางการตลาด และนวัตกรรมช่วยเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันให้กับองค์กร (Michael E. Porter, 1985) โดยความสามารถขององค์กรมีส่วนร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ เช่น นวัตกรรมกระบวนการใหม่ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือความคิดใหม่ในองค์กร Drucker (1985) กล่าวว่า การสร้างกระบวนการใหม่ สิ่งใหม่ การปรับปรุงความสามารถ ในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และ Rogers (2003) กล่าวว่า นวัตกรรมเป็นการยอมรับ และการใช้แนวความคิดใหม่กับองค์กร Cheng et. al. (2014) และ Wawmayura et al. (2017) ได้ระบุตัวชี้วัดความสามารถด้านนวัตกรรมไว้ดังนี้

- 1) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ คือ ความสามารถขององค์กรในการแนะนำผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยเกิดจากบุคคลหรือทรัพยากรในองค์กรที่มีองค์ความรู้
- 2) นวัตกรรมกระบวนการ คือ ความสามารถขององค์กรในการพัฒนา หรือปรับปรุงกระบวนการผลิตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรือสร้างนวัตกรรมกระบวนการอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า
- 3) นวัตกรรมองค์กร คือ การที่องค์กรมุ่งเน้นในการพัฒนาความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอน ด้วยการบูรณาการและการบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Mubeyyen et. al. (2015) ระบุว่าผลของนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมกระบวนการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบริษัทที่มีประสิทธิภาพและรายได้เปรียบในการแข่งขัน สอดคล้องกับ Zhining et. al. (2012) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแบ่งปันความรู้ นวัตกรรมและผลการดำเนินงานขององค์กร การวิจัยและการพัฒนา การแบ่งปันความรู้มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานขององค์กร และมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมซึ่งจะก่อให้เกิดการประสิทธิภาพในองค์กร

องค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

Senge, P. (1994) กล่าวว่า การเพิ่มขีดความสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องขององค์กรไม่ใช่เพียงแค่อู่อรอด การเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดต้องมีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความสามารถของคนในองค์กรเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหัวใจขององค์การแห่งการเรียนรู้ คือ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (A Shift of Mind) ถือว่าเป็นข้อได้เปรียบทางธุรกิจที่ยั่งยืน (Sustainable Competitive) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ด้วยวินัยหรือการฝึกฝน 5 ประการที่เรียกว่า The Fifth Discipline (Senge, P., 1994) จะเป็นพื้นฐานผลักดันและสนับสนุนให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) การเป็นบุคคลรอบรู้ (Personal Mastery) โดยการเรียนรู้ของคนในองค์กรจะสะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ขององค์กร การเป็นคนที่มีรู้ เรียนรู้เรื่อยๆ ยอมรับความเป็นจริง ทำให้องค์การมีบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ มีความถนัดเฉพาะบุคคล
- 2) การมีแบบแผนความคิด (Mental Models) เป็นความเชื่อ ทศนคติ ประสบการณ์ที่ทำให้บุคคล มีความสามารถในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
- 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) ซึ่งองค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม เพื่อสร้างทัศนคติการทำงานร่วมของคนในองค์กร มีความปรารถนาาร่วมกัน ช่วยกันสร้างภาพอนาคตขององค์กรให้เป็นทิศทางที่มุ่งไปสู่จุดเดียวกัน
- 4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) การที่คนในองค์กรมีการทำงานร่วมกัน ร่วมมือกันเกิดเป็นทีม แล้วมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งต่างๆ ร่วมกัน โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ข้อมูล และประสบการณ์ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องเพื่อผลประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กร
- 5) การคิดอย่างเป็นระบบ (Systems Thinking) การที่ทุกวันนี้บุคคลล้วนต้องเผชิญกับปัญหาดังนั้นจึงต้องหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่ผิดพลาด ด้วยการแยกส่วนของความคิดอย่างเป็นระบบ เหมือนกับสายโซ่ มีแนวคิดตามลำดับขั้นตอนจนเกิดผลในเชิงบวกและสร้างสรรค์

Daniel (2011) ยืนยันว่าการเรียนรู้ขององค์การมีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงาน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้ในองค์การและนวัตกรรม มีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินธุรกิจ และ Mar a Teresa Bolvar-Ramos et. al. (2012) พบผลกระทบของความสามารถของเทคโนโลยีและการเรียนรู้ขององค์การกับนวัตกรรมขององค์การ แสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อการดำเนินงานของ การเรียนรู้ในองค์การสามารถพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ใหม่ จากข้อมูลเชิงลึกจากประสบการณ์การทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์การที่มีศักยภาพมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและเพิ่มขีดความสามารถของบริษัท

ผลการดำเนินงานขององค์การ (Organization Performance)

ผลการดำเนินงานขององค์การเป็นผลของการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่อง เกี่ยวข้องกับทุกคนในองค์การ และนับเป็นผลลัพธ์ขั้นสุดท้ายของการดำเนินงาน (Armstrong, 2006) และ Raymond et al., (2010) ได้ประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินงานซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับนวัตกรรม สอดคล้องกับการศึกษาของ Farhad et al., (2011) พบว่านวัตกรรมและการถ่ายทอดความรู้มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานขององค์การ รวมถึงการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการทรัพยากรที่เหมาะสม มีคุณภาพ ส่งผลต่อความพึงพอใจของลูกค้า ทำให้เพิ่มขีดความสามารถในอุตสาหกรรมและการความยั่งยืน (กาญจนา ทวีพันธ์ และคณะ, 2558) และนิชิตา รัชยาแก้วและคณะ (2555) พบว่าการพัฒนาแบบจำลองในการพัฒนามาตรวัดผลการดำเนินงานมีดังต่อไปนี้

- 1) คุณภาพ (Quality) เป็นการวัดอัตราข้อบกพร่องและการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- 2) ความยืดหยุ่น (Flexibility) เป็นความสามารถในการทำงานได้หลายๆ อย่างโดยการใช้ทรัพยากรในองค์การเดียวกันประกอบด้วย ความสามารถในการปรับเปลี่ยนขนาด และปริมาณของการสั่งซื้อ มาตราวัดตัวนี้จะเป็นตัววัดการตอบสนองอย่างรวดเร็วขององค์การ เมื่อความต้องการของสภาพแวดล้อมและลูกค้ามีการเปลี่ยนแปลง
- 3) การส่งมอบ (Delivery) วัดความสามารถในการลดเวลาดังแต่ได้รับคำสั่งซื้อสินค้าจนส่งถึงมือผู้บริโภคเพื่อลดจำนวนครั้งของข้อร้องเรียนจากลูกค้า
- 4) ความพึงพอใจของพนักงาน (Staff Satisfaction) จะมุ่งวัดที่ขีดความสามารถทักษะ ความคาดหวังในการที่ทำให้พนักงานสามารถขับเคลื่อนผลลัพธ์ทางธุรกิจขององค์การได้

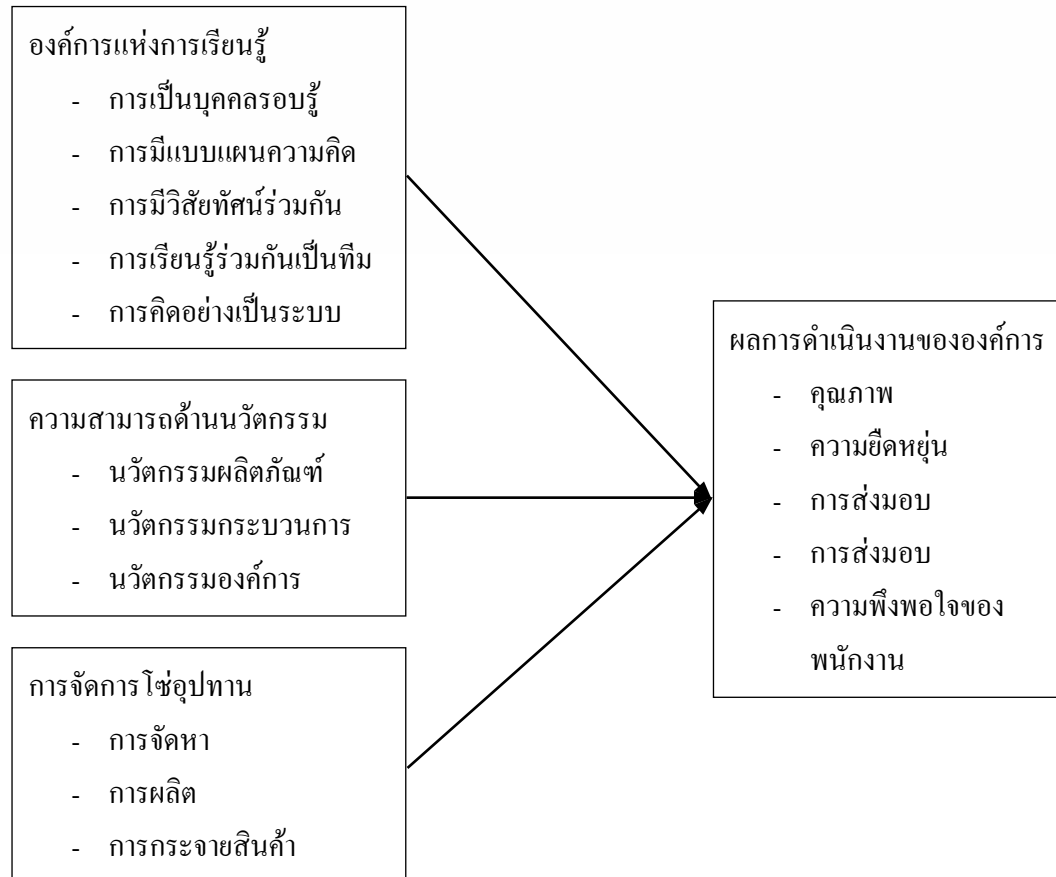
สมมติฐาน

- สมมติฐานที่ 1 องค์การแห่งการเรียนรู้มีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนินงานขององค์การ
- สมมติฐานที่ 2 ความสามารถด้านนวัตกรรมมีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนินงานขององค์การ
- สมมติฐานที่ 3 การจัดการโซ่อุปทานมีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนินงานขององค์การ

กรอบแนวคิด

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ทำให้ได้กรอบแนวคิดงานวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารอุตสาหกรรมผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ของไทย ป้อนให้กับโรงงานประกอบยานยนต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีสถานประกอบการจำนวน ทั้งหมด 2,409 บริษัท (BOI, 2015) หน่วยวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้จัดการหรือหัวหน้างานหรือวิศวกรทุกระดับที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปี ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณตามสูตรของ Yamane ในการคำนวณในระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 5% (Yamane, 1973) จะได้ขนาด

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 343 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการสร้างกรอบในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame) เพื่อสุ่มตัวอย่างจากประชากรอีกครั้ง (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) เพื่อให้ได้ครบตามจำนวน

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามซึ่งพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1970) ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูลจำนวน 30 ราย ไปทำการตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของครอนบาคอัลฟา (Cronbach ' alpha) มีค่าเท่ากับ 0.826

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายความว่า พฤติกรรมที่ได้ดำเนินกิจกรรมในอุตสาหกรรมจีนส่วนยานยนต์ของไทย เกิดขึ้นมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายความว่า พฤติกรรมที่ได้ดำเนินกิจกรรมในอุตสาหกรรมจีนส่วนยานยนต์ของไทย เกิดขึ้นมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายความว่า พฤติกรรมที่ได้ดำเนินกิจกรรมในอุตสาหกรรมจีนส่วนยานยนต์ของไทย เกิดขึ้นปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายความว่า พฤติกรรมที่ได้ดำเนินกิจกรรมในอุตสาหกรรมจีนส่วนยานยนต์ของไทย เกิดขึ้นน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายความว่า พฤติกรรมที่ได้ดำเนินกิจกรรมในอุตสาหกรรมจีนส่วนยานยนต์ของไทย เกิดขึ้นน้อยที่สุด

(Best and kahn, 1998)

ผลการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 270 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.7 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 243 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.3 ทำงานตำแหน่งหัวหน้างานสูงสุด จำนวน 252 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.5 ระดับการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน

234 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.2 และสถานประกอบการเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนลำดับที่ 2 มากที่สุด จำนวน 271 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.0

จากตารางที่ 3 พบว่า โดยรวมแล้วผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์มีความเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณภาพการบริการสูงที่สุดคือ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) การมีแบบแผนความคิด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) การคิดอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และการเป็นบุคคลรอบรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (n = 343)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	270	78.7
	หญิง	73	21.3
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	18	5.2
	30 – 40 ปี	91	26.5
	41 – 50 ปี	234	68.3
ตำแหน่งงาน	ผู้จัดการ	75	21.8
	หัวหน้างาน	252	73.5
	วิศวกร	16	4.7
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	109	31.8
	ปริญญาโท	234	68.2
ผู้ผลิตลำดับที่	Tier 1	72	21.0
	Tier 2	271	79.0

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ขององค์การแห่งการเรียนรู้

องค์การแห่งการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D	ระดับความเห็น
1. การเป็นบุคคลรอบรู้	3.93	.575	มาก
2. การมีแบบแผนความคิด	3.99	.620	มาก
3. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	3.99	.616	มาก
4. การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	4.03	.571	มาก
5. การคิดอย่างเป็นระบบ	3.99	.546	มาก
รวม	3.98	.379	มาก

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสามารถด้านนวัตกรรม

ความสามารถด้านนวัตกรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับความเห็น
1. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์	4.15	.624	มาก
2. นวัตกรรมกระบวนการ	3.98	.559	มาก
3. นวัตกรรมการจัดการ	4.01	.641	มาก
รวม	4.05	.480	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า โดยรวมแล้วปัจจัยความสามารถด้านนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่สูงที่สุดคือ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.15) นวัตกรรมการจัดการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.01) และ นวัตกรรมกระบวนการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.98) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการจัดการโซ่อุปทาน

การจัดการโซ่อุปทาน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความเห็น
1. การจัดหา	4.13	.565	มาก
2. การผลิต	4.06	.534	มาก
3. การกระจายสินค้า	4.07	.572	มาก
รวม	4.08	.393	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า โดยรวมแล้วปัจจัยการจัดการโซ่อุปทาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่สูงที่สุดคือ การจัดหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) การกระจายสินค้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และ การผลิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผลการดำเนินงานขององค์กร

ผลการดำเนินงานขององค์กร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความเห็น
1. คุณภาพ	4.26	.550	มาก
2. ความยืดหยุ่น	4.25	.543	มาก
3. การส่งมอบ	4.18	.553	มาก
4. ความพึงพอใจของพนักงาน	3.46	.453	ปานกลาง
รวม	4.04	.440	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า โดยรวมแล้วผลการดำเนินงานขององค์กร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่สูงที่สุดคือ คุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) ความยืดหยุ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) การส่งมอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และ ความพึงพอใจของพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) คือ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามเป็นเส้นตรง (Linearity) และไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยกัน (Multicollinearity) เพราะจะทำให้เกิดปัญหาผลการวิเคราะห์มีความคลาดเคลื่อน ดังแสดงในตารางที่ 7 โดยพิจารณาค่า VIF (Variance Inflation Factors) มีค่าสูงสุดเท่ากับ 1.163 (เกณฑ์มาตรฐานคือค่า $VIF \leq 10$) และค่า Tolerance มีค่าเท่ากับ 0.860-0.937 (เกณฑ์มาตรฐานต้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเชิงพหุคูณ

	Unstandardized Coefficients		Std. Coef.	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	.850	.184		4.628	.000		
องค์การแห่งการเรียนรู้ (X_1)	.173	.039	.155	4.482	.000	.937	1.067
ความสามารถด้านนวัตกรรม (X_2)	.439	.027	.584	16.311	.000	.869	1.151
การจัดการโซ่อุปทาน (X_3)	.185	.033	.204	5.674	.000	.860	1.163
R	R^2		Adjusted R Square		Sig. (F-test)		
.732 ^a	.536		.533		.000		

a. Dependent Variable: ผลการดำเนินงานขององค์การ

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	43.537	3	14.512	160.430	.000***
	Residual	37.631	416	.090		
	Total	81.168	419			

a. Dependent Variable: ผลการดำเนินงานขององค์การ

b. Predictors: (Constant), องค์การแห่งการเรียนรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรม การจัดการโซ่อุปทาน

*** $p < .001$

การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ดังแสดงในตารางที่ 8 พบว่า การตรวจสอบความสัมพันธ์ขององค์การแห่งการเรียนรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรม และการจัดการโซ่อุปทานทุกตัวมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์การที่ระดับนัยสำคัญ .05 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ ตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรต้นแต่ละตัว

ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้วิธี Stepwise และทดสอบสมมติฐานตามกรอบแนวคิด เพื่อทำการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Linear) โดยใช้สถิติ t-test ทดสอบ สรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 องค์การแห่งการเรียนรู้มีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนินงานขององค์การ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (B) เท่ากับ .173

สมมติฐานที่ 2 ความสามารถด้านนวัตกรรมมีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนินงานของ องค์การ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (B) เท่ากับ .439

สมมติฐานที่ 3 การจัดการโซ่อุปทานมีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนินงานขององค์การ ที่ ระดับนัยสำคัญ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (B) เท่ากับ .185

สามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ภาพรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของ องค์การผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย (Y) ได้ดังนี้

$$Y = 0.850 + 0.173X_1 + 0.439X_2 + 0.185 X_3$$

ระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยโดยดูจากค่า R^2 ในตารางที่ 7 เท่ากับ 0.536 คือ ปัจจัยองค์การ แห่งการเรียนรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรม และการจัดการโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน ขององค์การผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย ได้ ร้อยละ 53.6

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยการจัดการโซ่อุปทาน ความสามารถด้านนวัตกรรม และองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์การผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย พบว่า ความสามารถ ด้านนวัตกรรมมีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนินงานขององค์การสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mubeyyen et. al. (2015) และ Zhining et. al. (2012) ศึกษาว่านวัตกรรมมีความสัมพันธ์และผลกระทบ ต่อผลการดำเนินงานขององค์การ นอกจากนี้ การจัดการโซ่อุปทานมีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนิน งานขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Souresh Bhattacharya (2014) ซึ่งแสดงว่าอุตสาหกรรม ยานยนต์ได้เติบโตอย่างมั่นคง โดยมีการนำการจัดการห่วงโซ่อุปทาน สร้างความร่วมมือและเครือข่าย การจัดหา และการพัฒนาบทบาทความเป็นผู้นำส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานขององค์กรที่ดีขึ้น และ องค์การแห่งการเรียนรู้ส่งผลทางบวกต่อผลการดำเนินงานขององค์การซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Daniel (2011) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้ในองค์การและนวัตกรรม และMara Teresa Bol var-Ramos et. al. (2012) พบการเรียนรู้ขององค์การกับนวัตกรรมขององค์การ การพัฒนาทักษะทาง ด้านเทคโนโลยีของพนักงาน ความสามารถด้านเทคโนโลยีและการเรียนรู้ ความเชี่ยวชาญและความ ขำนาญ มีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินธุรกิจ

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ประกอบการธุรกิจควรมุ่งเน้นส่งเสริมให้นำนโยบายการจัดการนวัตกรรม การจัดการโซ่อุปทานและองค์การแห่งการเรียนรู้ใช้ในระดับองค์กรมากขึ้น
2. การผลิตสินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยการให้ความสำคัญทางด้าน นวัตกรรมสีเขียว (Green Innovation) เป็นปัจจัยหลักสำคัญในการศึกษาพัฒนาผลการดำเนินงานขององค์กรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2552). *การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- กาญจนา ทวินันท์ และ แวมมยุรา คำสุข. (2558). คุณภาพการบริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของลูกค้าในธุรกิจการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวในการท่องเที่ยวในประเทศไทย. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558, 151-167.
- คำนาย อภิปรัชญาสกุล. (2559). *การจัดการขนส่งและกระจายสินค้าเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ : บริษัท โฟกัสมีเดีย แอนด์ พับลิชชิง จำกัด . 640.
- ชนิด ไสรัดน์. (2550). *การประยุกต์ใช้โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน*. ประชุมทอง พรินต์ติ้ง กรุป จำกัด, กรุงเทพฯ, หน้า 68-72.
- ชานินทร์ ศิลปจารุ. (2555). *การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญบุษนิสินสอาร์แอนด์ดี.
- นิชริมา ระย้าแก้วและวรรณโณ ฟองสุวรรณ. (2555). ความสัมพันธ์ของการมุ่งเน้นตลาด โลจิสติกส์การจัดการโซ่อุปทานและประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ยานในองค์การเกษตรกรรม. *คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. 35 (136) ตุลาคม-ธันวาคม 2555.
- สมยศ พุสสวัสดิ์. (2555). “การพัฒนาตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของตัวแปรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานประกอบการชิ้นส่วนยานยนต์ไทย”. *ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม, วิทยาลัยการบริหารและจัดการ, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*.
- สถาบันยานยนต์ กระทรวงอุตสาหกรรม. (2555). *แผนแม่บทอุตสาหกรรมยานยนต์ปี 2555-2559*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.thaiauto.or.th/2012/backoffice/file_upload/research/7125561546211.pdf
- สถาบันยานยนต์. (2559). *สถิติยานยนต์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2559 เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaiauto.or.th/2012/th/>

- Armstrong, M. (2006). *Performance management: Key strategies and practical guidelines*. (3rd ed.). London, UK: Kogan Page.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1998). *Research in education (8th ed.)*. Boston: Allyn and Bacon.
- BOI. 2015. Thailand: Global Green Automotive Production Base. [online] Available: <http://aseanup.com/thailand-automotive-industry-overview/>
- Cheung, M., Myers, M. B., & Mentzer, J. T. (2010). Does relationship learning lead to relationship value? A cross-national supply chain investigation. *Journal of Operations Management*. 28(6): 472–487.
- Cheng, Colin C.J., Yang, Chen-lung and Sheu, Chwen. 2014. The link between eco-innovation and business performance: a Taiwanese industry context. *Journal of Cleaner Production*. 64 (2014) : 81- 90.
- Daniel Jimnez-Jimnez, Raquel Sanz-Valle. (2011). Innovation, organizational learning, and performance. *Journal of Business Research*. 64(2011): 408–417.
- Drucker, P.F. (1985). *The Discipline of Innovation*. Harvard Business Review. 68(4) : 67-72.
- Farhad Alipour and Roohangiz Karimi. (2011). Mediation Role of Innovation and Knowledge Transfer in the Relationship between Learning organization and Organizational Performance. *International Journal of Business and Social Science*. Vol. 2 No. 19 [Special Issue - October 2011].
- Likert, R., (1972). *Likert Technique for Attitude Measurement*. In: Social Psychology: Experimentation, Theory, Research, Sahakian, W.S. (Ed.). Intext Educational Publishers, Scranton, USA., ISBN-13: 9780700223879 : 101-119.
- Mara Teresa Bolvar-Ramos, Vctor J. Garca-Morales, Encarnacion Garca-Sanchez . (2012). Technological distinctive competencies and organizational learning: Effects on organizational innovation to improve firm performance. *Journal of Engineering and*

Technology Management, 29 (2012) : 331–357.

Michael E.Porter. (1985). *Competitive Advantage Creating and Sustaining Superior Performance*. New York : The Free Press.

Mubeyyen Tepe Kucukoglu, R. Ibrahim Pinar. (2015). Positive Influences of Green Innovation on Company Performance. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 195(2015): 1232 – 1237.

Rahab. (2012). Innovativeness Model Of Small And Medium Enterprises Based On Market Orientation and Learning Orientation: Testing Moderating Effect Of Business Operation Mode. *Procedia Economics and Finance*. 4(2012): 97 – 109.

Raymond, W., Mohnen, P., Palm, F., & Schim van der Loeff, S. (2010). Persistence of Innovation in Dutch Manufacturing: Is It Spurious?. *Review of Economics and Statistics*, 92(3), 495–504.

Rogers, E. (2003). *Diffusion of Innovation*, 5th ed. The Free Press, New York.

Rummasint, N., Srisuwannapa, C. and Rojniruttikul, N. (2014). Learning Organization Factors Affecting Innovation Management in Thai Summit Automotive Co., Ltd. *Proceedings of Annual Tokyo Business Research Conference*. 15 - 16 December 2014, Waseda University, Tokyo, japan, ISBN: 978-1-922069-67-2

Senge, P. (1994). *The Fifth Discipline Fieldbook: Strategies and Tools for Building a Learning Organization*. London: Century Business.

Souresh Bhattacharya. (2014). Supply chain management in Indian Automotive Industry : Complexities , Challenges and way ahead. *International Journal of Managing Value and Supply Chains (IJMVSC)*. 5(2), June.

Vichai Jirathiyut. 2015. *Thailand : Global Green Automotive Production Base*. [Online]. Available : http://www.boi.go.th/upload/content/BOI-brochure%202015-automotive-20150325_70298.pdf

- Wawmayura Chamsuk, Wanno Fongsuwan, Josu Takala. (2017). The Effects of R&D and Innovation Capabilities on The Thai Automotive Industry Part's Competitive Advantage: A SEM Approach. *Management and Production Engineering Review*, 8(1): pp. 1-8.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork : Harper and Row Publication.
- Zhining Wanga, Nianxin Wang. (2012). Knowledge sharing, innovation and firm performance. *Expert Systems with Applications*. 39(2012): 8899–8908.

